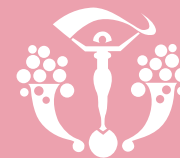

FRÅN URBAN TILL RURBAN

OM ATTRAKTIVITET I MELLANSTORA STÄDER

TILLSAMMANS GÖR VI VÄSTSVERIGE STARKARE

VÄSTSVENSKA
HANDELSKAMMAREN

För ett västsvenskt näringsliv i världsklass

Västsvenska Handelskammaren är en privat partipolitiskt oberoende näringslivsorganisation med nära 3000 medlemsföretag från hela Västsverige. Vi arbetar med att skapa tillväxt och utveckla framtidens Västsverige genom att hjälpa företagen att göra fler och bättre affärer och genom att påverka politiska beslut. Vårt arbete har regionalt fokus eftersom den ekonomiska tillväxten huvudsakligen påverkas av regionala förutsättningar framför kommunala och nationella.

Tillsammans gör vi Västsverige starkare

Från Urban till Rurban är publicerad av Västsvenska Handelskammaren 2022.

Citera oss gärna men ange källa.

Författare / Gunilla Grahn-Hinnfors / gunilla.grahn.hinnfors@vastsvenskahandelskammaren.se

**STORSTADSNORMEN ÄR BRUTEN.
ALLT FLER UNGA VILL BO I MINDRE OCH MEDELSTORA STÄDER.**

RURAL+URBAN=RURBAN*

Storstadsnormen är bruten. Allt fler unga vill bo i mindre och medelstora städer. De värdesätter möjligheten att få ihop arbete, familj och fritid. I den här rapporten mäter och jämför vi attraktivitet och konkurrenskraft i tre regioner och i 29 mellanstora kommuner. I Västsverige toppas listan av Varberg och Skövde.

Företag i nästan alla branscher är i akut behov av arbetskraft. Företagsledare i Västsverige vet att det är ett stort plus att vara verksam i en attraktiv stad och region när det gäller att attrahera och behålla kompetens.

Under de senaste två åren har både arbetslivet och vad som uppfattats som attraktivt genomgått stora förändringar. Arbete har flyttats från skrivbord till köksbord och bostadspriserna i storstäderna har rusat uppåt. Förändringen varken började eller slutar med Covid19-pandemin.

DIGITALISERINGEN PÅVERKAR HUR OCH VAR VI BOR

Digitaliseringen skakar i grunden om allas arbetsliv. Cirka 40 procent av arbetskraften i Sverige har dessutom möjlighet att arbeta

någon annanstans än på sin arbetsplats, vilket många gjort under pandemin. Även den som inte kan arbeta hemifrån kommer att påverkas eftersom kollektivtrafiken dimensioneras om och servicenivån anpassas. Allt detta påverkar i sin tur hur vi väljer att bosätta oss. Det öppnar nya möjligheter för mer tillväxt i medelstora städer och ökar därmed intresset för hur dessa presterar i relation till andra.

I den här rapporten undersöker vi 29 medelstora kommuner i Västsverige, Mälardalen och Skåne. Vi jämför attraktivitet och konkurrenskraft mellan regionerna och mellan städerna.

Digitaliseringen gör det möjligt att bosätta sig längre från en regionkärna och de höga bostadspriserna får allt fler att söka sig bort från storstäderna. En familj med två genomsnittliga löner har i dag små möjligheter att köpa en större lägenhet, ett radhus eller en villa i våra storstäder. Under 2021 gick snittpriset för en bostadsrätt i Stockholm upp till över 100 000 kronor per kvadratmeter. Nu ser vi också en normförflyttning från det urbana till det rurbara, där den lite mindre staden och landsbygden uppvärderas.

Under pandemin fick många också upp ögonen för hemester, semester i Sverige. Det är en trend som besöksbranschen tror kommer att hålla i sig. Den rimmar också väl med en önskan om lägre klimatavtryck.

ÄVEN DEN MELLANSTORA STADEN BEHÖVER VARA ATTRAKTIV

Med digitaliseringen öppnas nya möjligheter för städer som ligger lite längre bort från en storstad än de traditionella pendlings-orterna. Men för att bosätta sig på en plats bortanför storstädernas närhet krävs att den uppfattas som attraktiv, att det går att leva ett gott liv där och att det finns möjligheter att resa kollektivt till arbetet när det behövs.

Dessa nya invånare skulle kunna bidra till ett stadsliv som inte enbart är traditionell handel. Coworkinghubbar nära stationslägen skulle kunna bli än mer intressanta, vilket i sin tur öppnar för restauranger och service.

* Rural=landsbygd
Urban=storstad
Rurban=mellanstor stad

FAKTARUTA

Konsultföretaget Afry har undersökt vad som attraherar unga mellan 18 och 35 år när det gäller boendeort. Resultatet som presenterades i oktober 2021 visade att över hälften vill bo i en mellanstor stad.

De prioriterar:

- möjligheten till studier och arbete
- ett prisvärt boende
- närhet till familj och vänner
- närhet till natur
- livskvalitet
- bra skolor och samhällsservice
- enkel tillgång till mobilitet
- en hållbar livsstil
- att lokala beslutsfattare har en ambitiös hållbarhetsagenda

SÅ HÄR GÖR VI RAPPORTEN

Tillsammans med analysföretaget Trendie har vi valt ut tio teman för att analysera attraktivitet. De i sin tur består av 64 parametrar varav hälften är mjuka och

hälften hårda. De hämtas från öppna officiella databaser som redovisar jämförbar data kommunvis.

DE TEMAN VI UNDERSÖKER ÄR:

FÖRETAGSKLIMAT

ARBETSMARKNAD

SKOLA & VÅRD

KULTUR & NÖJE

TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER

BOENDE

DEMOGRAFI

SOCIOEKONOMI

HÅLLBARHET

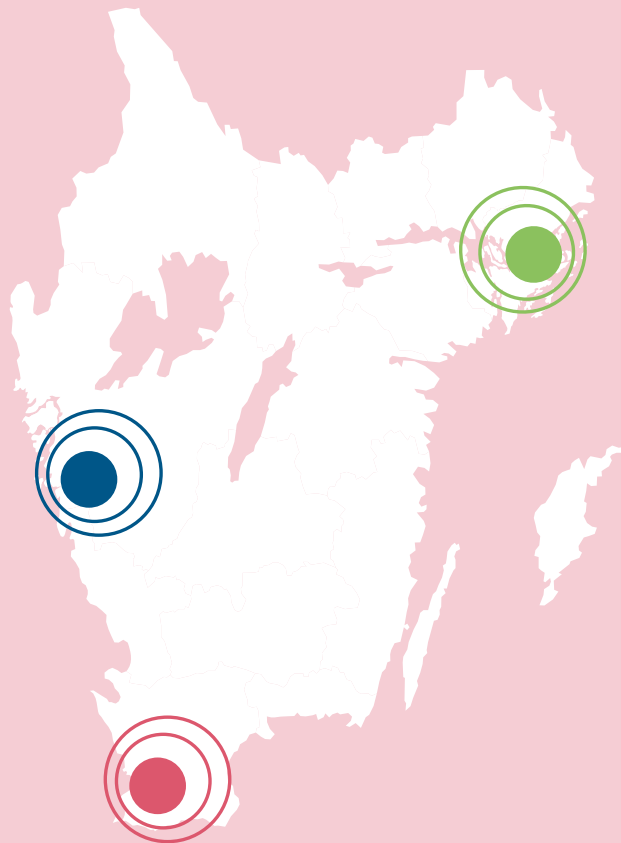
SAMHÄLLE & TRYGGHET

Utifrån dessa teman mäter och jämför vi 29 kommuner. De har fler än 15 000 invånare boende i tätorten och ligger mellan 30 och 90 minuter med tåg från någon av våra tre storstäder.

VI JÄMFÖR 29 KOMMUNER I TRE REGIONER

Vi jämför hur dessa medelstora kommuner i Västsverige står sig mot Skånes respektive Mälardalens motsvarigheter avseende attraktivitet och därmed konkurrenskraft.

Tillsammans har dessa kommuner 2,1 miljoner invånare, en femtedel av Sveriges befolkning.

I SKÅNE ÄR DESSA
KOMMUNER MED:

HELSINGBORG

HÄSSLEHOLM

KRISTIANSTAD

LANDSKRONA

TRELLEBORG

YSTAD

ÄNGELHOLM

I VÄSTSVERIGE ÄR
DESSA KOMMUNER MED:

ALINGSÅS

BORÅS

FALKENBERG

FALKÖPING

HALMSTAD

SKÖVDE

TROLLHÄTTAN

UDDEVALLA

VARBERG

VÄNERSBORG

I MÄLARDALEN ÄR
DESSA KOMMUNER MED:

ENKÖPING

ESKILSTUNA

GÄVLE

HÅBO

KATRINEHOLM

KÖPING

NORRKÖPING

NYNÄSHAMN

NYKÖPING

UPPSALA

VÄSTERÅS

ÖSTERÅKER

SKÅNE I TOPP, MEN VÄSTSVERIGE HAR MÅNGA STYRKOR

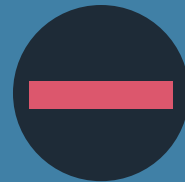

De områden där de västsvenska kommunerna sammantaget presterar bäst är kultur & nöje, socioekonomi och samhälle & trygghet.

Västsvenskar känner sig relativt trygga, även om det finns utmaningar.

Västsverige har hög utbildningsnivå, relativt höga löner och en god socioekonomisk status.

Västsverige har ett starkt kulturellt utbud och deltagande, det är inte enbart regionkärnan som är evenemangsstad.

De områden där de västsvenska kommunerna sammantaget har flest utmaningar är hållbarhet och demografi.

När det gäller transport och kommunikationer har Västsverige fyra kommuner på 15-i-topplistan, Skåne har sex och Mälardalen fem.

De västsvenska kommunerna rankas lågt när det gäller hållbarhetsarbete och klimatpåverkan.

Västsverige har ett relativt lågt inrikes flyttningsöverskott, det är för få som flyttar in till regionen från andra delar av Sverige.

Västsvenska kommuner har hög kommunalskatt, men den offentliga servicen är lägre rankad. Det syns bland annat i vård och skola.

Västsverige har jämförelsevis lågt bostadsbyggande och det som byggs ligger längre från kollektivtrafik än i Skåne och Mälardalen.

De västsvenska städerna är glesare och har färre i arbetsför ålder jämfört med i Skåne och Mälardalen.

EN PYRAMID PÅ LERFÖTTER

Västsverige levererar bra på de övre delarna i Platslows pyramid, en modell för platsutveckling som analysföretaget Kairos Future lanserade 2015. Västsvenska kommuner har

ett rikt kulturliv och möjlighet till folk-liv. För att en pyramid ska stå stadig är grunden avgörande. Här ser vi att det finns utmaningar när det gäller vård & skola,

transporter & kommunikationer, samt boende. Faktorn samhälle och trygghet är bättre än för de andra två regionerna, men ändå låg i förhållande till Sverigesnittet.

HÄNDELSERNAS CENTRUM Känslan av att vara på plats där det händer.

MYLLER OCH MÖTEN Mycket liv och rörelse, stort nöjesutbud, många människor i min ålder, många restauranger, kaféer, bra shopping, stort kulturutbud, platser där människor möts.

STARKA SOCIALA SAMMANHANG Sociala aspekter som närhet till släkt och vänner, gransämja, gemenskap. Här identifierar du dig med platsen och känner dig välkommen.

FUNKTIONELLA KONKURRENSFÖRDELAR I detta steg finns faktorer som anses viktiga för många, men inte för alla, exempelvis bra arbetsmöjligheter, nära till mataffär, bra möjligheter till sport och fritid, grönområden och vatten.

TRYGGHET OCH GRUNDLÄGGANDE FUNKTIONER Trygghet, låg brottslighet, rent och snyggt, naturnära, bra kommunikationer och bostäder.

PLATSLOWS PYRAMID

Vi har konstaterat att Västsverige har utmaningar när det gäller en del grundläggande offentlig service. Därför tittar vi lite närmare på boende och kommunikationer.

BOENDE

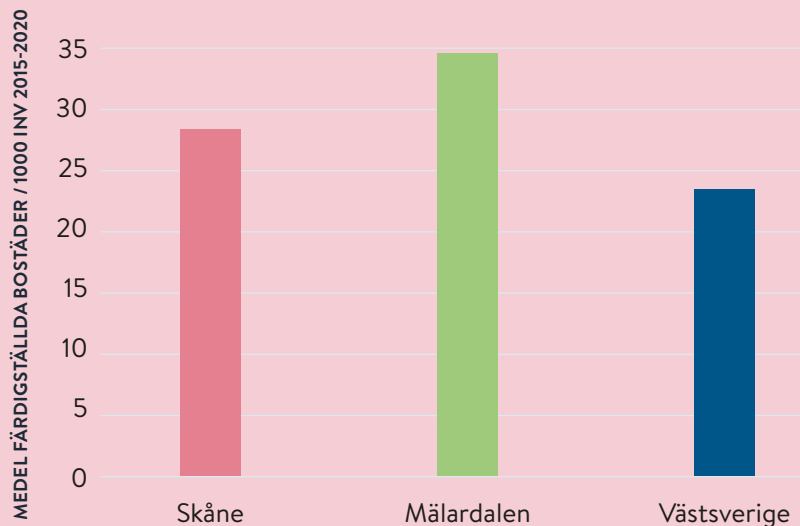
Bostaden är en grundbult i tillvaron. Genom livet växlar behoven: studenten, barnfamiljen och den gamla människan behöver olika sorters boende. Tillgång till en bra och lämplig bostad är en viktig del

för ett områdes attraktivitet. I rapporten mäter vi bland annat utbudet av olika upplåtelseformer, trivsel, värdeförändring och närhet till kommunikationer.

Västsverige har ett relativt lågt inrikes flyttningsöverskott. Jämfört med Skåne och Mälardalen flyttar färre från övriga Sverige till de medelstora västsvenska kommunerna.

Bostadsproduktionen i Västsverige är lägre jämfört med Mälardalen och Skåne.

De bostäder som produceras i Västsverige ligger i lägre utsträckning på platser nära kollektivtrafik.

DISKUSSIONSFRÅGOR

- Beror den lägre produktionstakten i Västsverige på brister i bostadsplanering eller i kollektivtrafikutvecklingen?
- Fungerar bostadsmarknaden i regionens centrala kommuner bättre eller är attraktiviteten i rapportens kommuner lägre?

TRANSPORTER OCH KOMMUNIKATION

Tillgång till bra kommunikationer, oavsett transportslag, underlättar vardagen. En god regiontrafik kan dessutom vidga arbetsmarknaden, erbjuda utbildningsmöjligheter utan att behöva flytta och ge ett bra utbud av kultur och nöje.

I rapporten mäter vi transportslagen gång, cykel, kollektivtrafik och bil, men viktat kollektivtrafik tyngre. Även tillgång till snabbt bredband ingår i mätningen.

VÄSTSVERIGE HAR FYRA KOMMUNER I TOPP-15

- TROLLHÄTTAN (3)
- HALMSTAD (4)
- SKÖVDE (10)
- BORÅS (15)

SKÅNE HAR SEX KOMMUNER I TOPP-15

- LANDSKRONA (1)
- HELSINGBORG (2)
- ÄNGELHOLM (8)
- YSTAD (9)
- TRELLEBORG (12)
- KRISTIANSTAD (13)

MÄLARDALEN FEM KOMMUNER I TOPP-15

- VÄSTERÅS (5)
- GÄVLE (6)
- UPPSALA (7)
- HÅBO (11)
- KATRINEHOLM (14)

I Skåne är avstånden mellan kommunerna som ingår kortare än i Västsverige och i Mälardalen betydligt längre.

SLUTSATS:

Varberg leder attraktivitetsligan i Västsverige, men är i behov av fler bostäder, bättre kommunikationer och behöver locka en yngre befolkning. Det finns också en hel del att göra på hållbarhetsområdet och för att förbättra företagsklimatet.

ARBETSMARKNAD, PLATS 1 AV 29 KOMMUNER

SOCIOEKONOMI, 1 AV 29

SAMHÄLLE & TRYGGHET, 2 AV 29

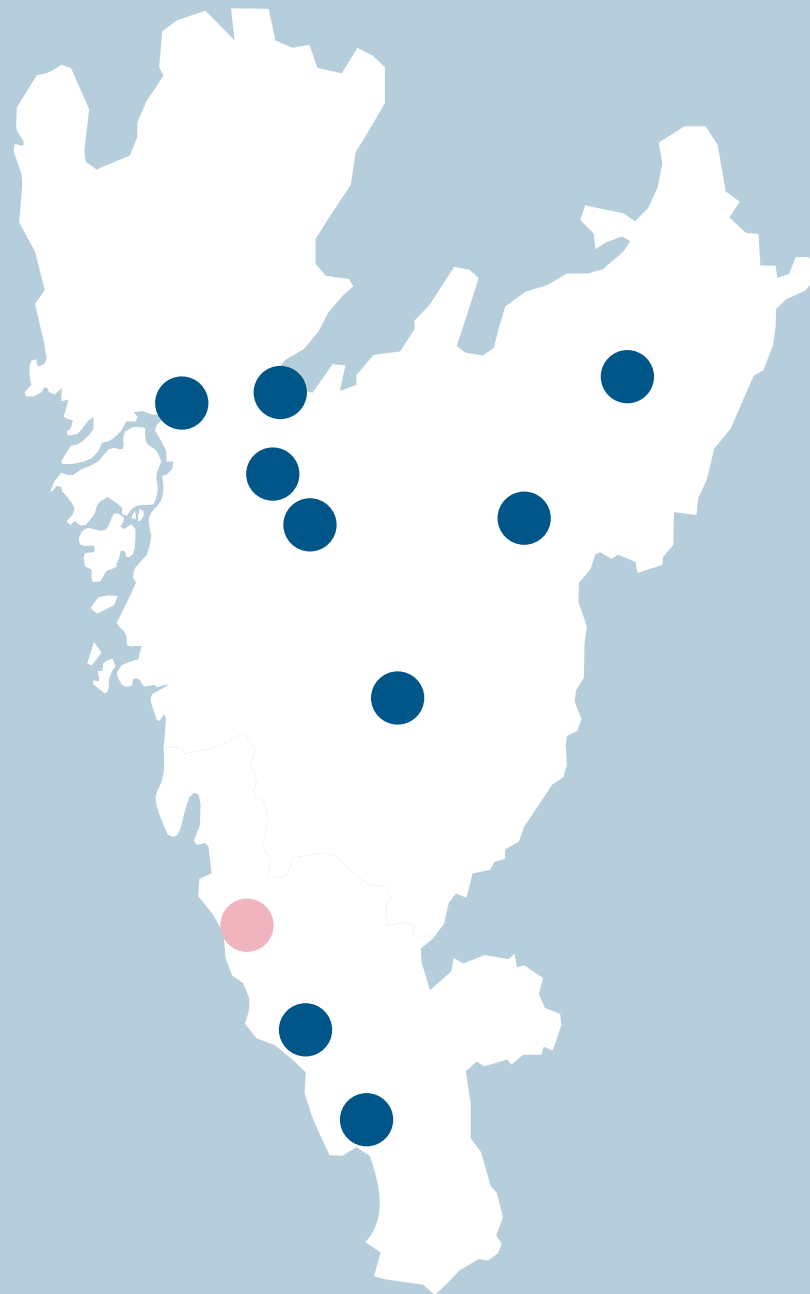
BOENDE, 27 AV 29

TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER, 21 AV 29

DEMOGRAFI, 20 AV 29

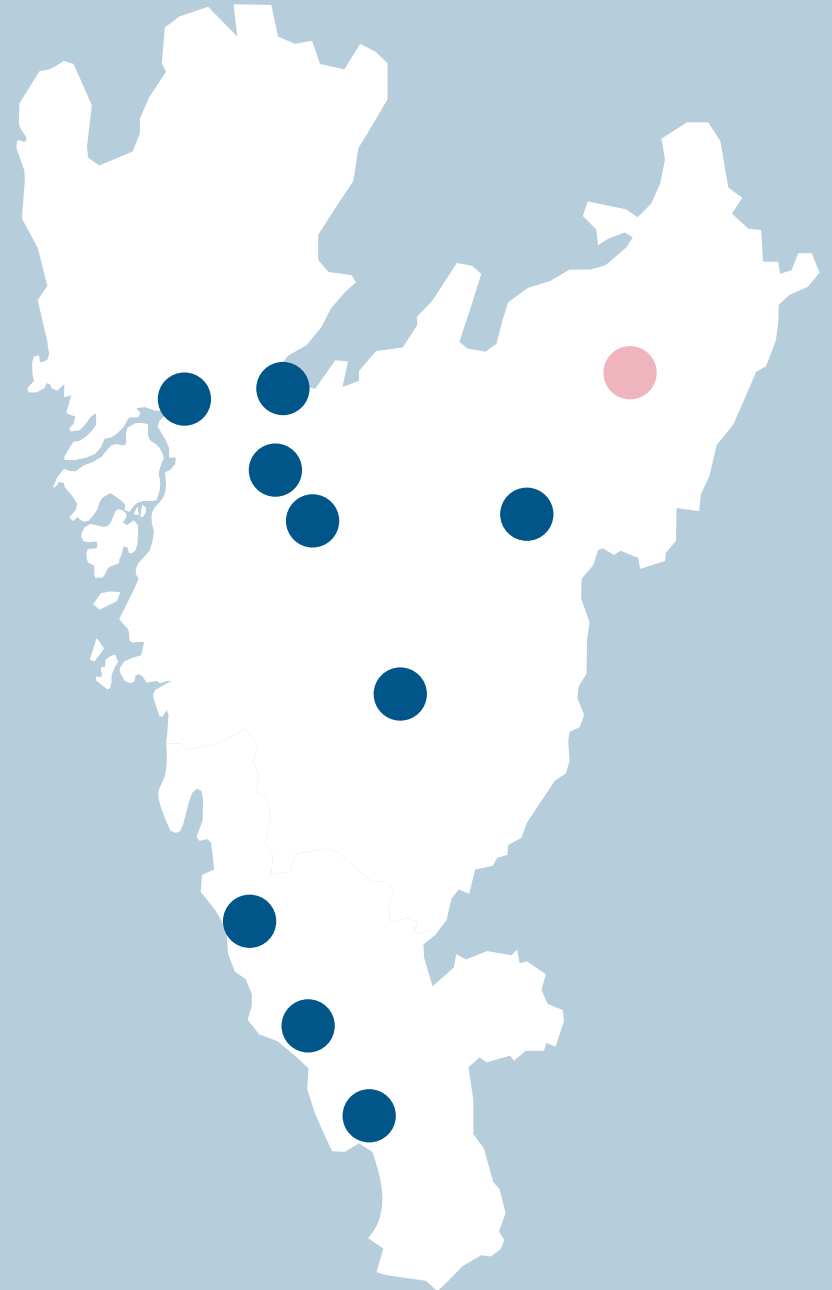

SKÖVDE

SLUTSATS:

Skövde får en hedrande andraplats bland de västsvenska kommunerna och rankas högt både för grundläggande offentlig service och trygghet. Däremot behövs en uppryckning på hållbarhetsområdet, fler bostäder och bättre kommunikationer.

SKOLA & VÅRD, PLATS 4 AV 29 KOMMUNER

SAMHÄLLE & TRYGGHET, 4 AV 29

KULTUR & NÖJE, 6 AV 29

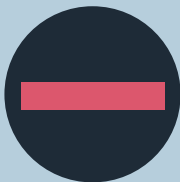
BOENDE, 15 AV 29

HÅLLBARHET, 21 AV 29

TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER, 10 AV 29

HALMSTAD

SLUTSATS:

När det gäller kultur och nöje toppar Halmstad attraktivitetslistan. Kommunen får också höga poäng för vård/skola och kommunikationer. Däremot lämnar särskilt företagsklimat, men också placeringen på faktorn arbetsmarknad mycket övrigt att önska. Utmaningar finns också när det gäller bostäder.

KULTUR & NÖJE, PLATS 1 AV 29 KOMMUNER

SKOLA & VÅRD, 2 AV 29

TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER, 4 AV 29

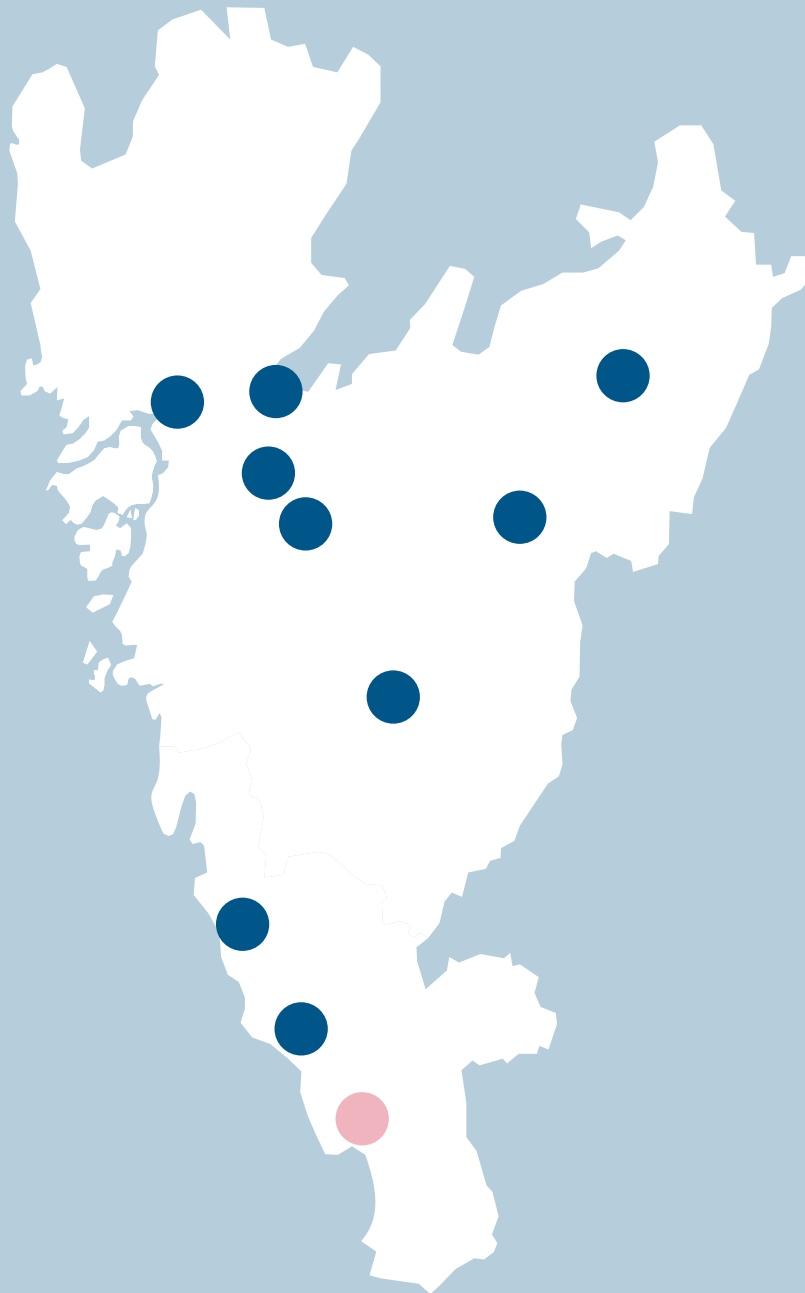
FÖRETAGSKLIMAT, 27 AV 29

ARBETSMARKNAD, 16 AV 29

BOENDE, 12 AV 29

SLUTSATS:

Borås har lyckats med sin kulturprofil och borde vara ett föredöme för västsvenska kommunkollegor när det gäller hållbarhetsarbete. Borås ligger över medel på nästan alla områden men dippar på företagsklimat, kommunikationer och trygghetsfrågorna.

KULTUR & NÖJE, PLATS 2 AV 29 KOMMUNER

HÅLLBARHET, 4 AV 29

DEMOGRAFI, 10 AV 29

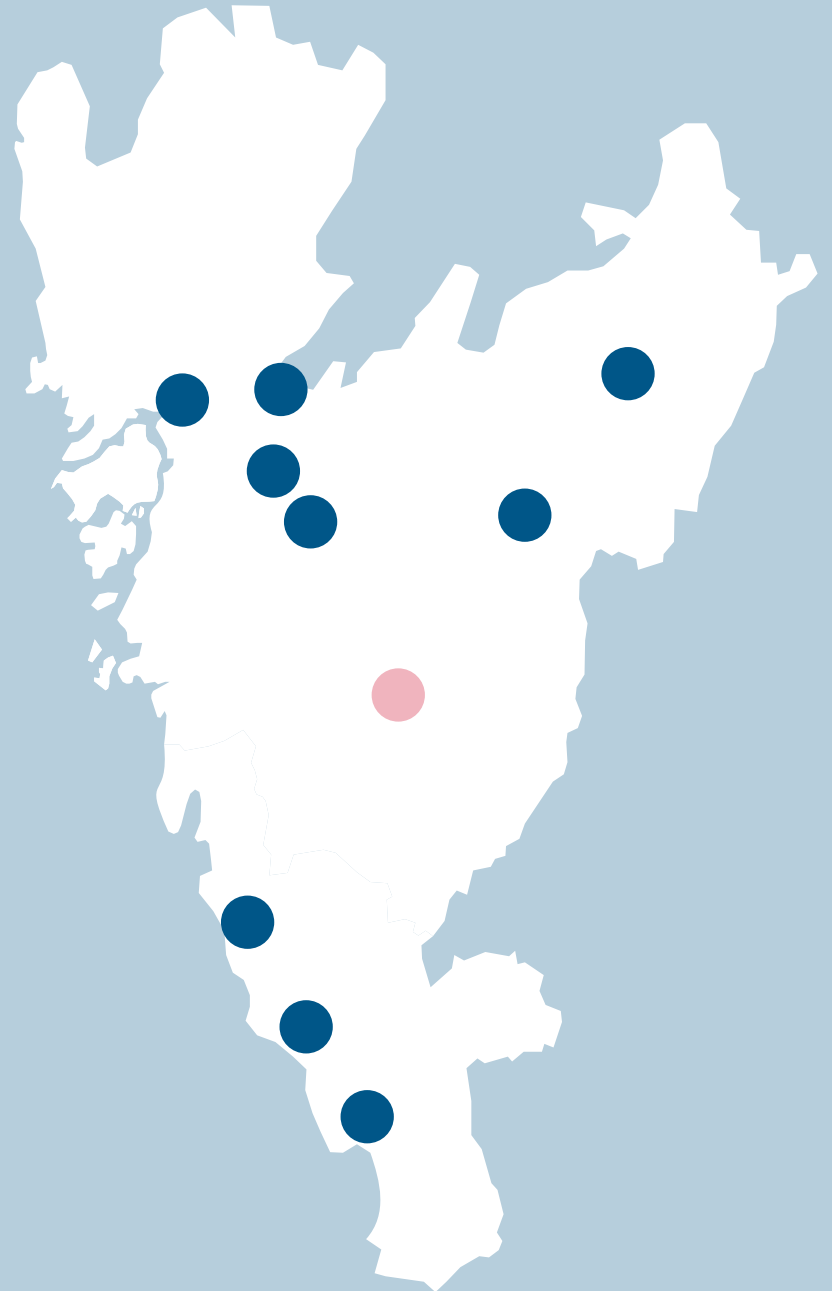
FÖRETAGSKLIMAT, 17 AV 29

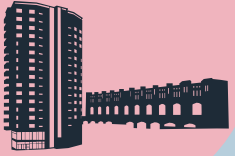
TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER, 15 AV 29

SAMHÄLLE & TRYGGHET, 15 AV 29

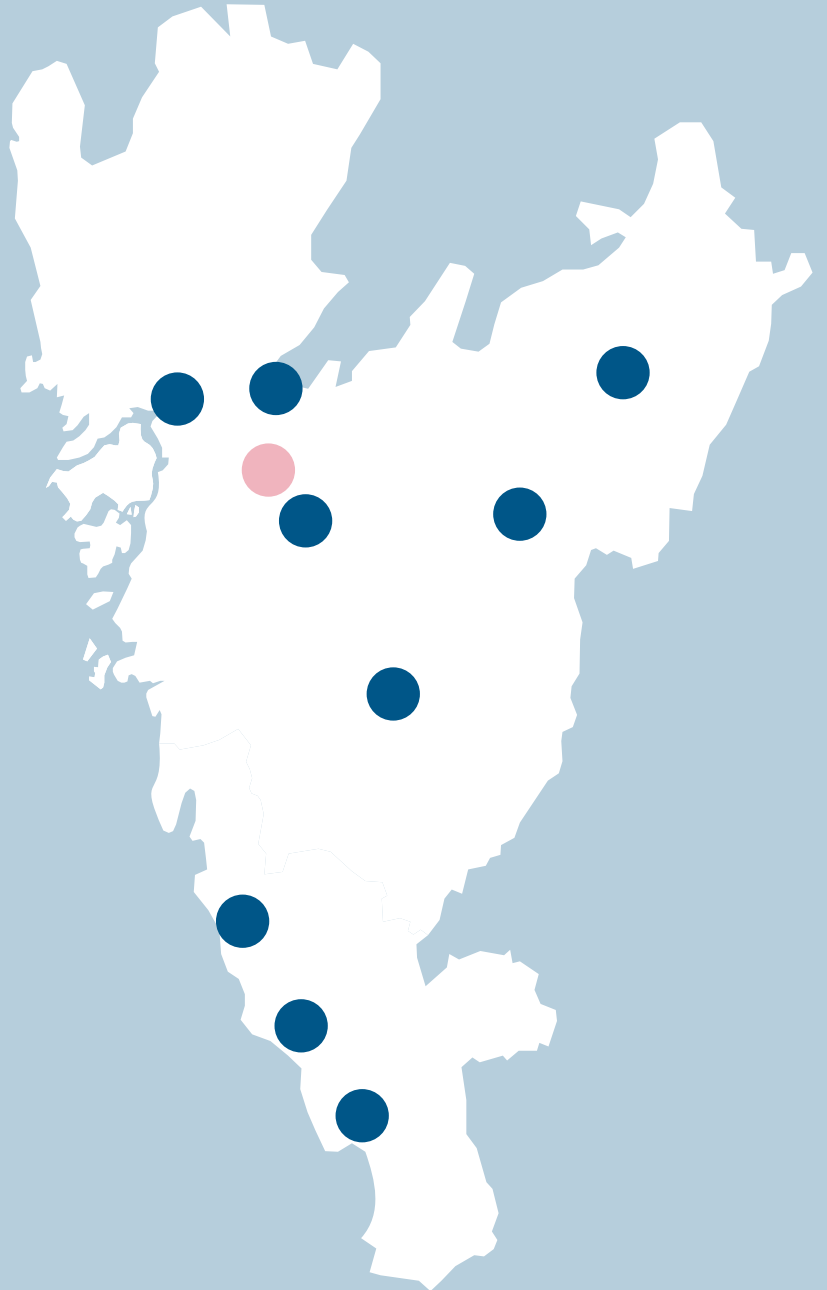

TROLLHÄTTAN

SLUTSATS:

Trollhättans attraktionskraft förstärktes rejält när den nya järnvägen/vägen kom till. Bygandet tog fart och kommunen får höga poäng när det gäller boende och hållbarhet. Däremot underpresterar man på det viktiga trygghetsområdet. Även arbetsmarknad och socioekonomi får låga poäng.

TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER,
PLATS 3 AV 29 KOMMUNER

BOENDE, 5 AV 29

HÅLLBARHET, 5 AV 29

SAMHÄLLE & TRYGGHET, 26 AV 29

ARBETSMARKNAD, 25 AV 29

SOCIOEKONOMI, 20 AV 29

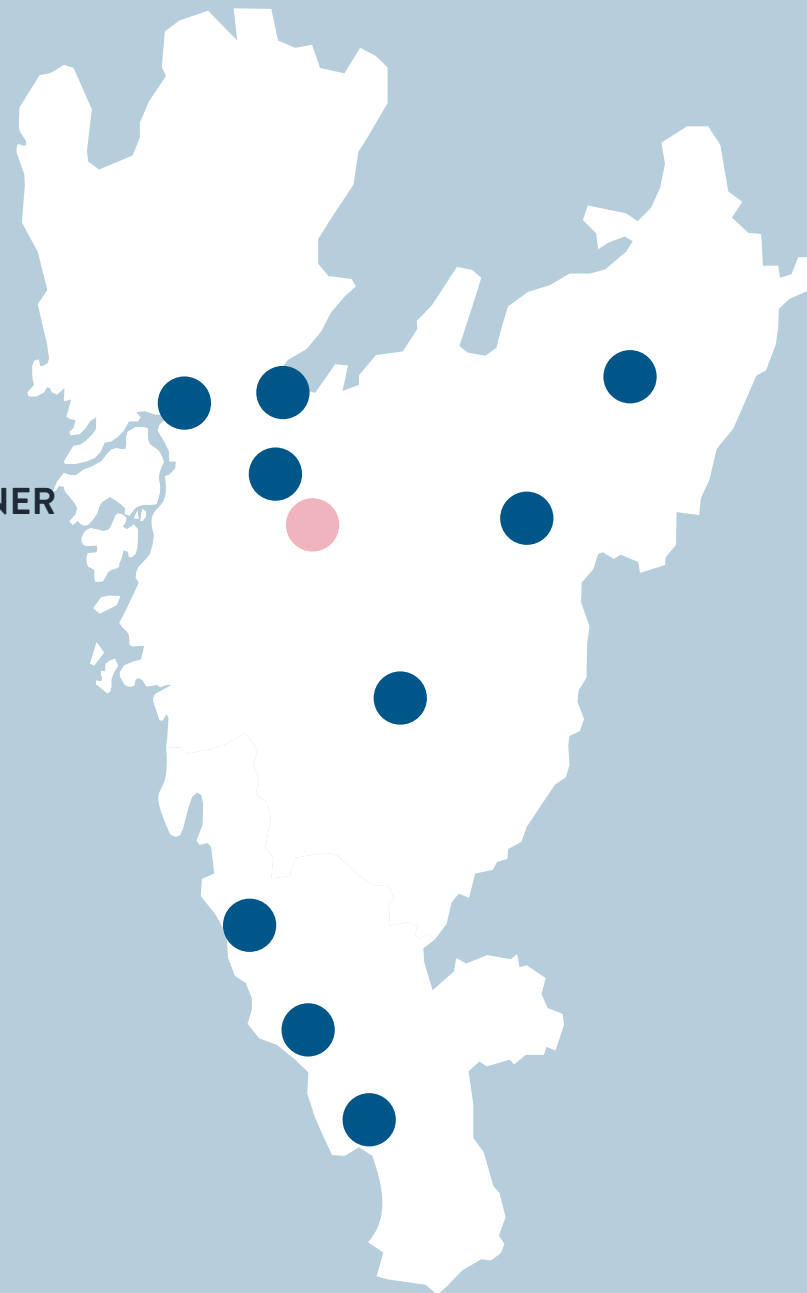

ALINGSÅS

SLUTSATS:

Alingsås upplevs som en trygg stad med bra skolor och tillgång till vård. Stora utmaningarna finns när det gäller hållbarhet och företagsklimat. Även tillgången till goda kommunikationer behöver förbättras rejält.

SAMHÄLLE & TRYGGHET, PLATS 3 AV 29 KOMMUNER

SKOLA & VÅRD, 6 AV 29

ARBETSMARKNAD, 6 AV 29

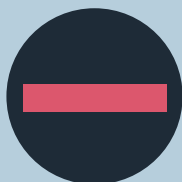
HÅLLBARHET, 25 AV 29

FÖRETAGSKLIMAT, 24 AV 29

TRANSPORTER & KOMMUNIKATIONER, 20 AV 29

FALKENBERG

SLUTSATS:

Företagsklimatet är en av Falkenbergs styrkor. Även skola & vård fungerar väl och kommunen har en socialt och ekonomiskt välmående befolkning. Större utmaningar finns när det gäller hållbarhetsarbetet, kommunikationer och befolkningens åldersfördelning.

FÖRETAGSKLIMAT, PLATS 4 AV 29 KOMMUNER

SKOLA & VÅRD, 8 AV 29

SOCIOEKONOMI, 7 AV 29

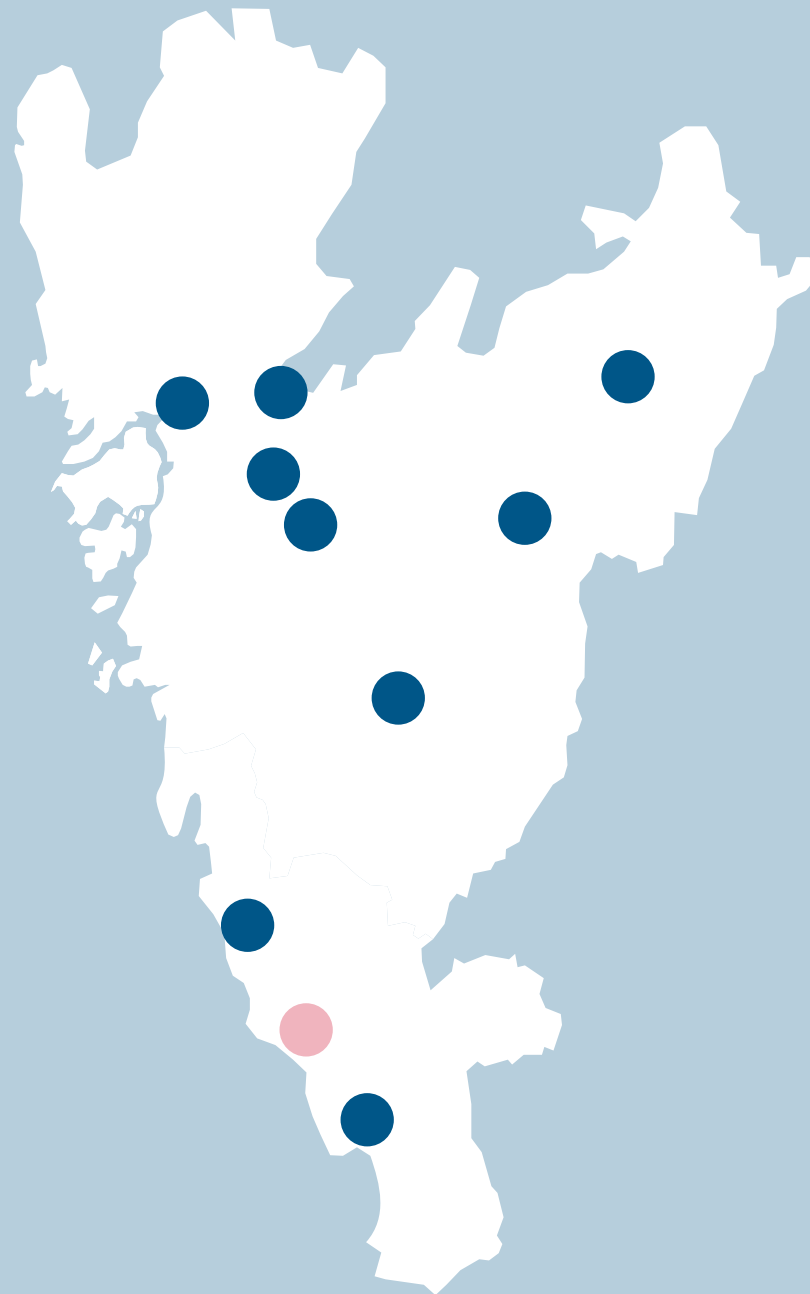
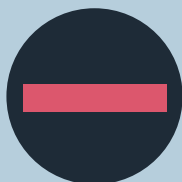
HÅLLBARHET, 24 AV 29

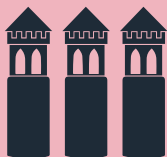
TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER, 22 AV 29

DEMOGRAFI, 24 AV 29

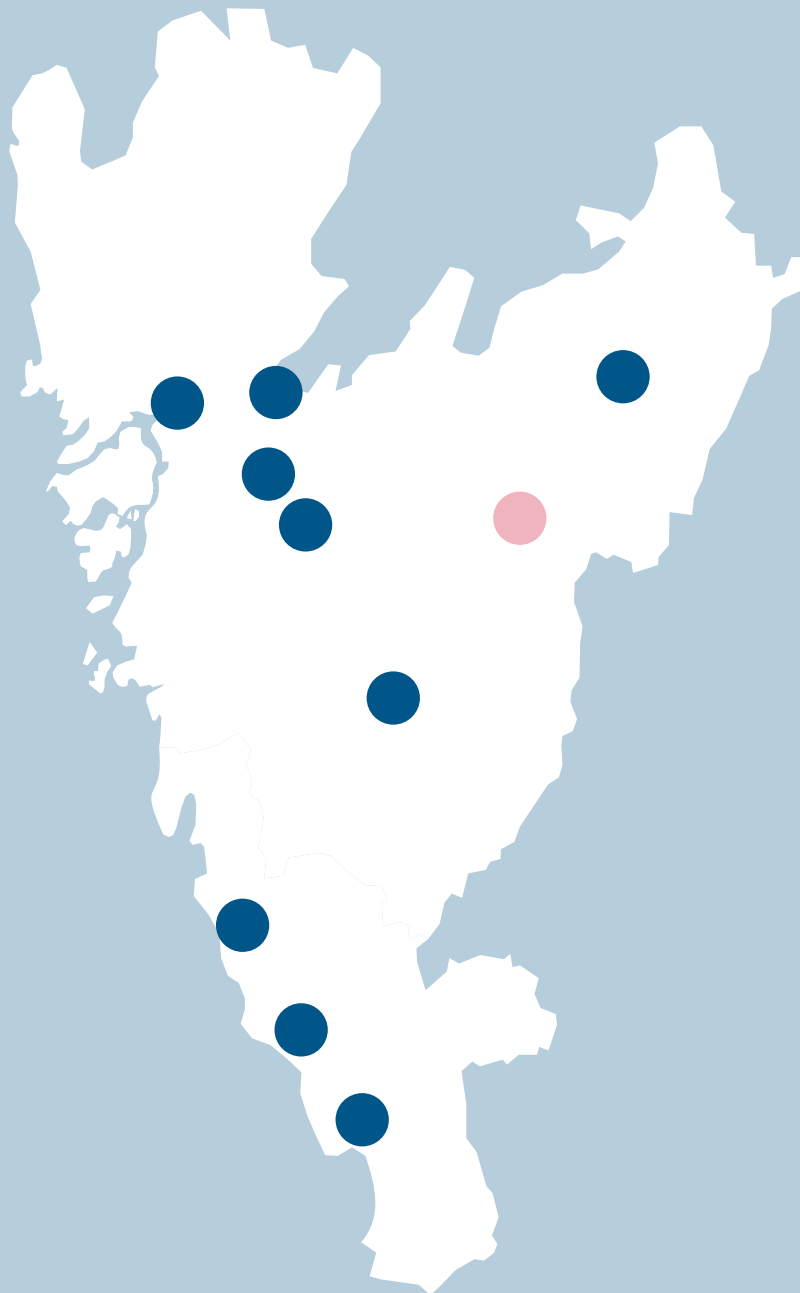

FALKÖPING

SLUTSATS:

Falköping har gjort ett gott jobb med sitt företagsklimat och har ett attraktivt erbjudande när det gäller bostäder. Men kommunen har också många utmaningar och ligger särskilt dåligt till på faktorn demografi. Det är för få som flyttar till Falköping, för få som är i arbetsför ålder och stadskärnan är alltför gles.

FÖRETAGSKLIMAT, PLATS 3 AV 29 KOMMUNER

BOENDE, 8 AV 29

HÅLLBARHET, 13 AV 29

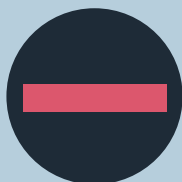
DEMOGRAFI, 29 AV 29

ARBETSMARKNAD, 26 AV 29

TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER, 23 AV 29

SLUTSATS:

Med sitt läge vid havet och sin tradition av företagande har Uddevalla en stor potential. I attraktivitetsmätningen ser vi dock stora utmaningar på många områden. Företagsklimat och kommunikationer rankas särskilt lågt, liksom hållbarhetsarbetet. Det finns också anledning att arbeta mer med skola och vård (plats 21).

KULTUR & NÖJE, PLATS 15 AV 29 KOMMUNER

DEMOGRAFI, 15 AV 29

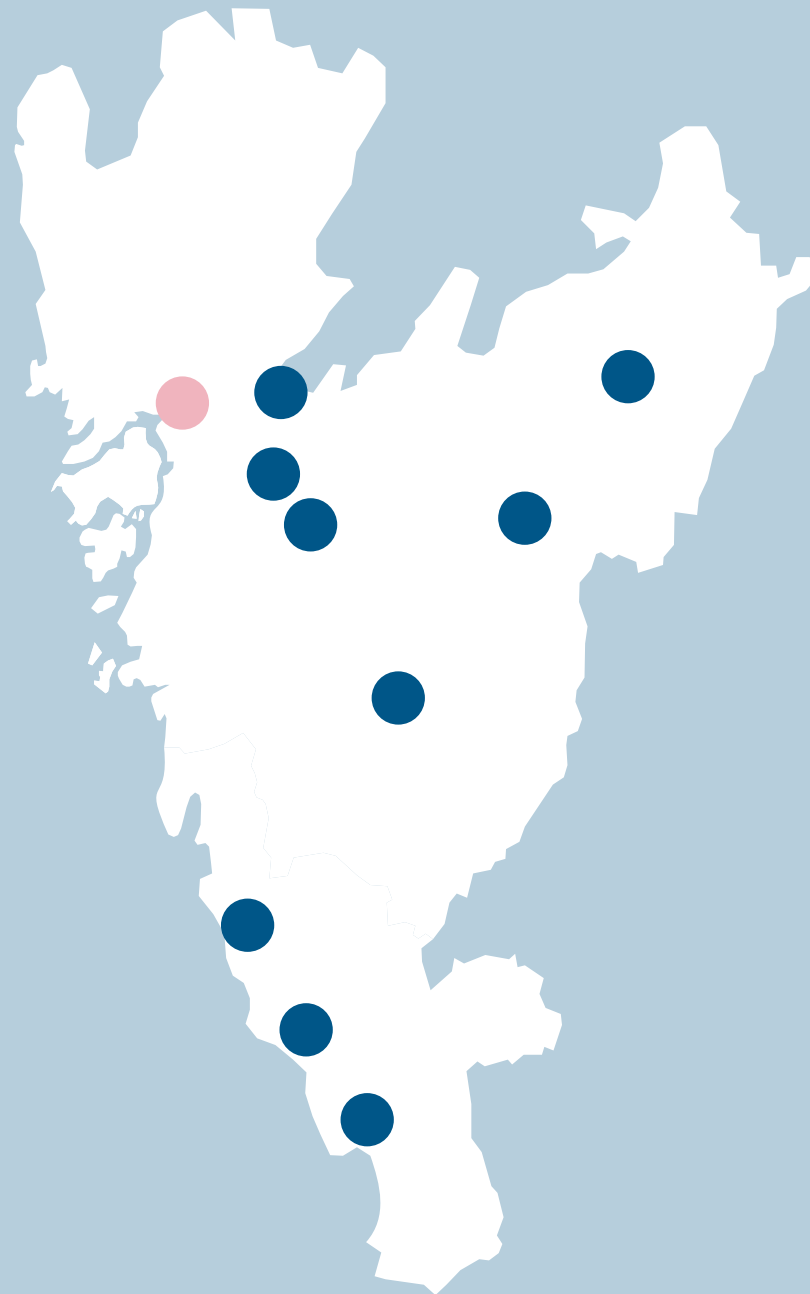
FÖRETAGSKLIMAT, 26 AV 29

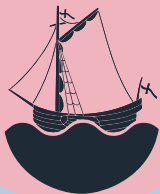
TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER, 24 AV 29

HÅLLBARHET, 23 AV 29

VÄNERSBORG

SLUTSATS:

Vänersborg har, liksom Uddevalla, stor förbättringspotential. Hållbarhetsarbetet rankas lägst av alla kommuner i mätningen, stora utmaningar finns också i befolkningsammansättning. Ljusglimten handlar om möjligheten att få en bra bostad.

BOENDE, PLATS 7 AV 29 KOMMUNER

SAMHÄLLE & TRYGGHET, 17 AV 29

TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER, 17 AV 29

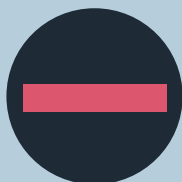
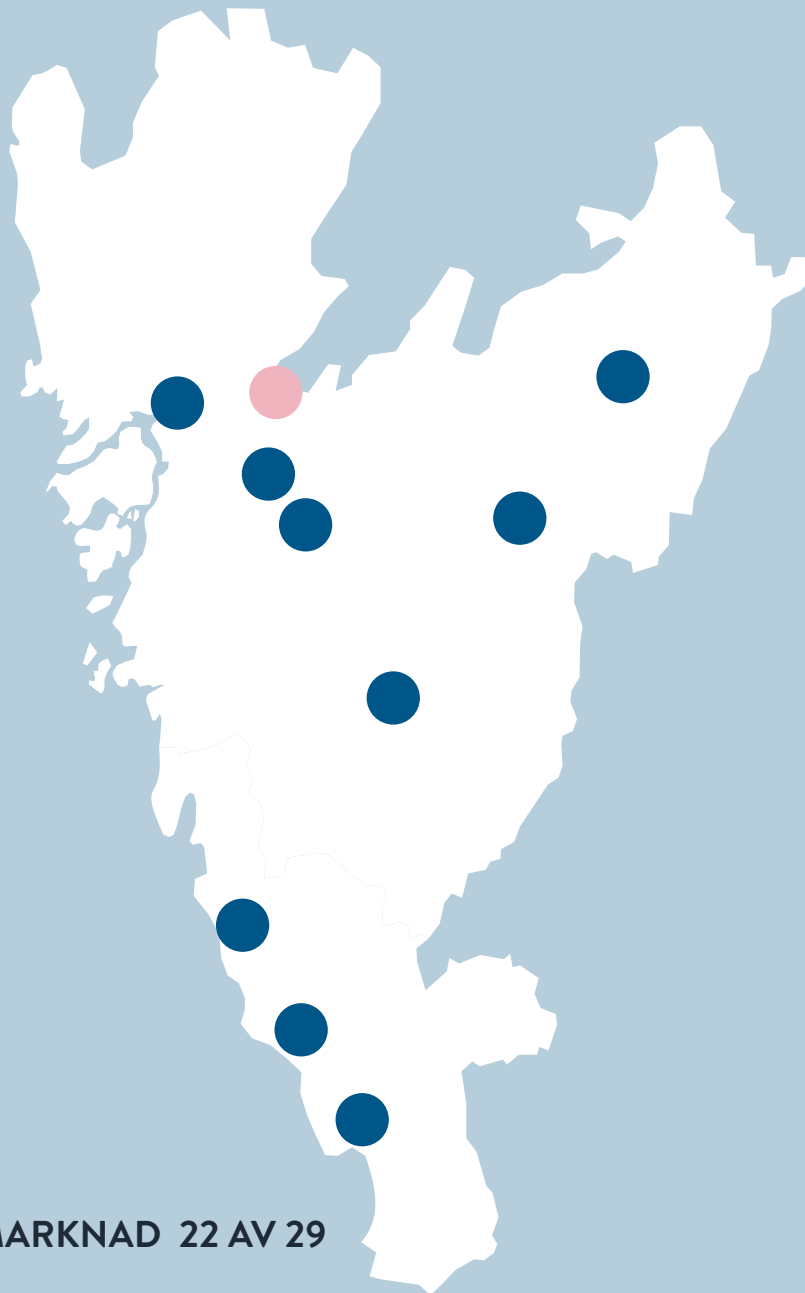
HÅLLBARHET, 29 AV 29

DEMOGRAFI, 28 AV 29

KULTUR & NÖJE, SOCIOEKONOMI OCH ARBETSMARKNAD 22 AV 29

TOTALRANKING TOPPLISTAN

KOMMUNER FRÅN
VÄSTSVRIGE

KOMMUNER FRÅN
SKÅNE

KOMMUNER FRÅN
MÄLARDALEN

NYKÖPING
FALKÖPING
ENKÖPING
ESKILSTUNA
KATRINEHOLM
UDDEVALLA
VÄNERSBORG
HÄSSLEHOLM
KÖPING
NYNÄSHAMN

PLATS 20-29

YSTAD
ÄNGELHOLM
HELSINGBORG
VARBERG
VÄSTERÅS
SKÖVDE
ÖSTERÅKER
HALMSTAD
UPPSALA

PLATS 1-9

BORÅS
TROLLHÄTTAN
KRISTIANSTAD
ALINGSÅS
FALKENBERG
HÅBO
LANDSKRONA
GÄVLE
TRELLEBORG
NORRKÖPING

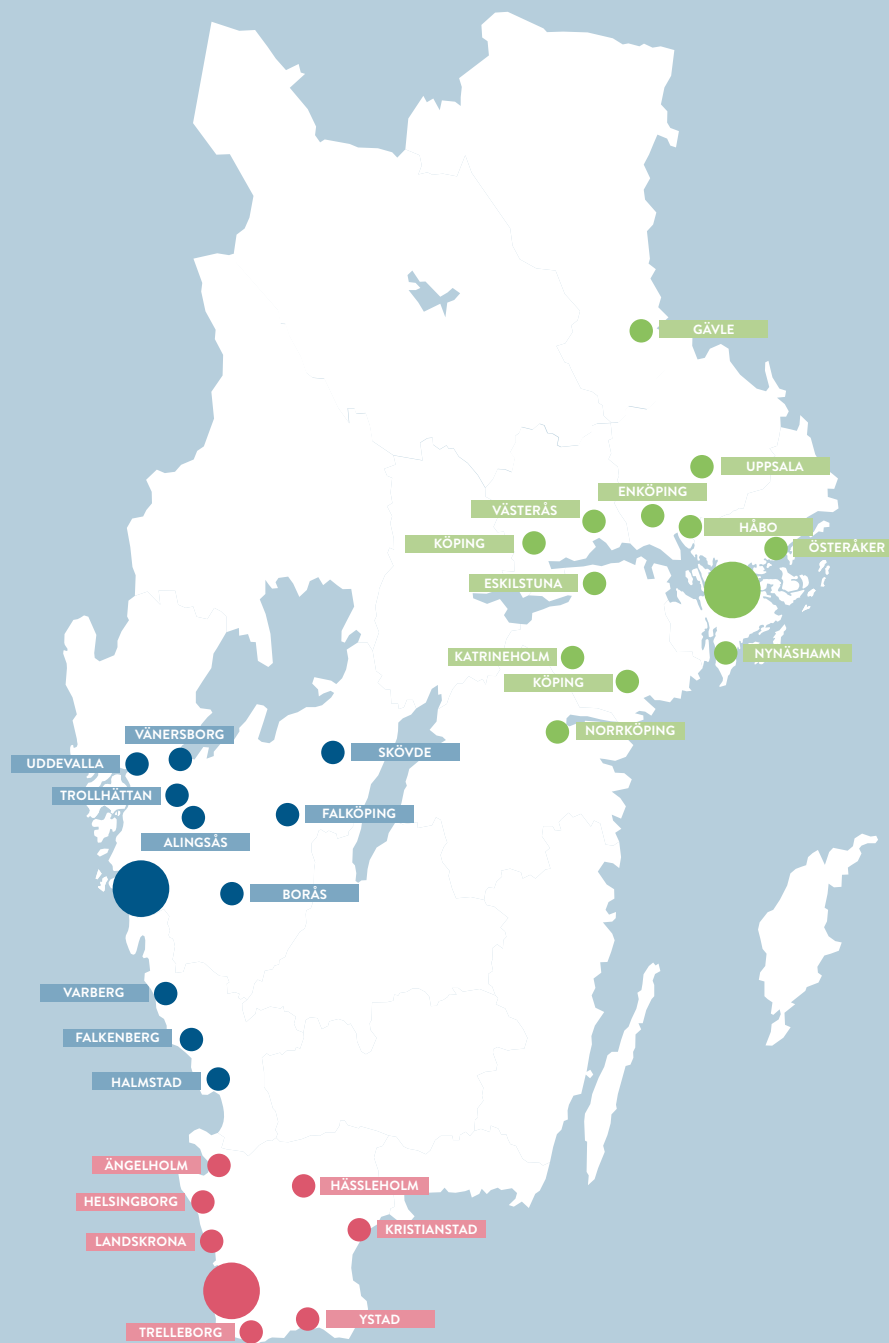
PLATS 10-19

1. YSTAD
2. ÄNGELHOLM
3. HELSINGBORG
4. VARBERG
5. VÄSTERÅS
6. SKÖVDE
7. ÖSTERÅKER
8. HALMSTAD
9. UPPSALA
10. BORÅS
11. TROLLHÄTTAN
12. KRISTIANSTAD
13. ALINGSÅS
14. FALKENBERG
15. HÅBO
16. LANDSKRONA
17. GÄVLE
18. TRELLEBORG
19. NORRKÖPING
20. NYKÖPING
21. FALKÖPING
22. ENKÖPING
23. ESKILSTUNA
24. KATRINEHOLM
25. UDDEVALLA
26. VÄNERSBORG
27. HÄSSLEHOLM
28. KÖPING
29. NYNÄSHAMN

KOMMUNER FRÅN
VÄSTSVRIGE

KOMMUNER FRÅN
SKÅNE

KOMMUNER FRÅN
MÄLARDALEN

VÄSTSVERIGE HAR MÅNGA STYRKOR OCH KAN BLI BÄTTRE

Västsverige är redan en stark och attraktiv region. Här finns spännande företag, goda utbildningsmöjligheter, ett rikt kultur- och nöjesliv och fantastisk natur. I regionkärnan Göteborg byggs det mer än på flera decennier och vi är mitt i en digital transformation och en omställning till en grönare produktion. Västsverige är också Europas ledande region för fordons-elektrifiering.

Men vi är inte ensamma om att växa och att vara attraktiva för den som söker jobb. Andra regioner är också långt framme. Redan 2028 kommer Skåne

att kopplas ihop med Europas största marknad, Tyskland, genom Fehmarn Bält-förbindelsen och de skånska kommunerna ligger på för att bygga ihop Köpenhamn och Malmö ytterligare genom en gemensam tunnelbanelinje. Köpenhamn nämns dessutom nästan alltid när "most livable city" ska koras på olika internationella listor.

Oslo har under de senaste decennierna gått från en sömnig stad långt från det mesta till en vibrerande storstadsregion, med ett spännande näringsliv och attraktiva kulturinstitutioner. Stockholm och Oslo

lobbar intensivt för en bättre järnväg mellan de två huvudstäderna. Och att vara huvudstad är attraktivt i sig. Där finns huvudkontoren, myndigheterna, de goda arbets- och utbildningsmöjligheterna. I vår attraktivitetsmätning ser vi dock att de kommuner som ligger lite längre från Stockholm i många fall har svårt att hävda sig på attraktivitetsskalan.

Så ser konkurrensen ut. För att fortsätta att vara en relevant och attraktiv region måste alla kommuner i Västsverige dra sitt strå till stacken. När det handlar om de mellanstora kommunerna som vi

mäter i denna rapport ser vi att här finns både guldgruv att lyfta fram och utmaningar att ta tag i.

För de mellanstora kommunerna i Västsverige handlar utmaningarna främst om bostäder, kommunikationer och att säkra basservice, som bra skolor, omsorg och vård, i kommunerna. De områden där Västsverige hävdar sig väl är kultur & nöje, arbetsmarknadserbjudandet och hur den socioekonomiska sammansättningen ser ut.

ÅTGÄRDSLISTA FÖR DE MELLANSTORA KOMMUNERNA I VÄSTSVERIGE

1. Bygg mer bostäder, bygg nära kollektivtrafik

2. Arbeta för bättre kommunikationer, framför allt kollektivtrafik och järnväg

3. Lyft fram Västsverige som kulturregion och en attraktiv arbetsmarknadsregion

4. Arbeta mycket mer med hållbarhetsfrågan

EN DEL AV DET ARBETET KRÄVER BESLUT PÅ NATIONELL NIVÅ.

1. Västsverige är i stort behov av infrastruktursatsningar för att få både region- och fjärtrafik att fungera och bli mer attraktiv.

2. Tillståndprocesserna för till exempel kraftledningar, infrastruktur och nya energikällor är alldeles för långsamma för att vi ska kunna nå våra utlovade klimat- och miljömål.

3. Många mellanstora kommuner har i dag svårt att bygga bostäder utan investeringsstöd.

4. Det nuvarande strandskyddet hindrar utveckling av både bostads- och naturområden.

5. Dagens regler för ombyggnation hindrar klimatsmart omställning av lokaler och därmed ett attraktivt stadsliv.

10 PARAMETRAR

Modellen är uppbyggd kring tio faktorer som vardera bidrar till förklaringen om kommuners attraktivitet. Totalt består dessa tio faktorer i sig av 64 parametrar. För att ge en komplett modell inkluderas hård data (nyckeltal för faktorn) och mjuk data (hur faktorn upplevs av invånare. I modellen inkluderas även ett antal samlingsparametrar för att nyttja redan genomförda mätningar inom relevanta faktorer.

Faktorerna är lika viktade (1/10) medans parametrarna inom varje faktor tilldelas olika viktningar beroende på deras tyngd i att förklara faktorns karaktär.

FÖRETAGSKLIMAT

BOENDE

ARBETSMARKNAD

DEMOGRAFI

SKOLA & VÅRD

SOCIOEKONOMI

KULTUR & NÖJE

HÅLLBARHET

TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER

SAMHÄLLE & TRYGGHET

DATAINSAMLING

Undersökningen baseras på data samlad från officiella statistikdatabaser och erkända aktörer inom respektive område. Parametrarna representerar en blandning av hård data så som statistik och mjukare information samlad genom undersökningar och enkäter. Följande källor används i undersökningen:

- Aktuell hållbarhet
- Boverket
- BRÅ
- Fastighetstaxeringsregistret
- Handelsfakta
- Kolada
- Kulturrådet
- Kungliga biblioteket
- Mäklarstatistik
- Post- och telestyrelsen
- Riksidrottsförbundet
- SCB
- SKR
- Socialstyrelsen
- Svenskt näringsliv
- Tillväxtverket
- Visita

FÖRETAGSKLIMAT

ARBETSMARKNAD

SKOLA & VÅRD

KULTUR & NÖJE

TRANSPORT &
KOMMUNIKATIONER

BOENDE

DEMOGRAFI

SOCIOEKONOMI

HÅLLBARHET

SAMHÄLLE &
TRYGGHET

1.1	2.1	3.1	4.1	5.1	6.1	7.1	8.1	9.1	10.1					
	2.2	3.2					8.2							
1.2	2.3	3.3	4.2	5.2	6.2	7.2	8.3		10.2					
	2.4	3.4					4.3			6.3	8.4			
	1.3	2.5	3.5				4.4			5.3	6.4	7.3	8.5	10.3
		2.6	3.6				4.5		5.4				6.5	
			3.7				4.6						6.6	
1.4	2.7	3.8	4.7	5.5	6.7	7.3	8.6		10.4					
		3.9	4.8		6.8									
		3.10	4.9		6.9									
		3.11	4.10											
		3.12	4.11											
		3.13												
		3.14												

FÖRETAGSKLIMAT

Möjligheten att starta och bedriva verksamhet i kommunen är både direkt och indirekt viktig för en kommuns attraktivitet. Konkurrenskraftiga företag skapar arbetstillfällen och genererar skatteintäkter som finansierar offentlig service och kommunens utveckling.

MJUKA PARAMETRAR 50%

1.1 Företagsklimat enl. ÖJ NKI, Total (1/2)

- Bemötande
- Brandskydd
- Bygglov
- Effektivitet
- Information
- Kompetens
- Livsmedelskontroll
- Markupplåtelse
- Miljö- och hälsoskydd
- Rättssäkerhet
- Serveringstillstånd
- Tillgänglighet
- Konkurrens från kommunens verksamheter
- Brott och otrygghet
- Vägnät, tåg- och flygförbindelser
- Mobilnät och bredband
- Kommunens information till företagen
- Dialog med kommunens beslutsfattare

1.2 Lokalt företagsklimat (1/2)

- Företagarnas sammanfattande omdöme
- Kommunens service och bemötande
- Tillgång till medarbetare med relevant kompetens
- Kommunpolitikernas attityder
- Tjänstemännens attityder
- Kommunens upphandling

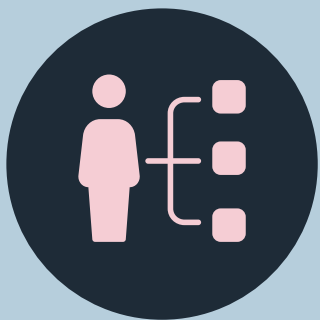
HÅRDA PARAMETRAR 50%

1.2 Lokalt företagsklimat (1/5)

- Marknadsförsörjning 2020
- Kommunalskatt 2021
- Entreprenader 2019
- Jobb i kommunen 2019
- Företagsamhet 2020

1.3 Företagstillväxt (1/5)

1.4 Andel egenföretagare (1/5)

ARBETSMARKNAD

En attraktiv, väl fungerande arbetsmarknad är en starkt bidragande faktor till kommuners attraktivitet och ofta en av huvudsakerna till att vi flyttar. Den geografiska arbetsmarknaden sträcker sig i många fall utanför kommunens gränser, varav en kombination av data för funktionella analysregioner och enskilda kommuner används.

MJUKA PARAMETRAR 50%

2.1 Arbetsmöjligheter Index (1/1)

- Möjligheterna till att få arbete inom rimligt avstånd

HÅRDA PARAMETRAR 50%

2.2 Storlek på arbetsmarknad FA (1/6)

2.3 Jobbinflöde till arbetsmarknad FA (1/6)

2.4 Matchningsgrad på arbetsmarknad FA (1/6)

2.5 Medellön (1/6)

2.6 Förvärvsintensitet (1/6)

2.7 Pendlingsnetto (1/6)

SKOLA & VÅRD

Tillgång till väl fungerande skolor, vård och omsorg är en viktig del i det svenska välfärdssystemet och faktorer som skapar trygghet för kommunens invånare genom alla livets skeden. Offentlig service förses dels av den enskilda kommunen men också på regional nivå.

MJUKA PARAMETRAR 50%

3.1 Utbildningsmöjligheter index (1/8)

- Tillgång till universitets- eller högskoleutbildning inom rimligt avstånd
- Tillgång till övriga utbildningar inom rimligt avstånd

3.2 Förskolans index (1/8)

- Hur tycker du följande fungerar i din kommun?
Förskolan

3.3 Grundskolans index (1/8)

- Hur tycker du följande fungerar i din kommun?
Grundskolan

3.4 Gymnasieskolans index (1/8)

- Hur tycker du följande fungerar i din kommun?
Gymnasieskolan

3.5 Äldreomsorgens index (2/8)

- Hur tycker du följande fungerar i din kommun?
Äldreomsorgen

3.6 Kvalitet i Primärvården (2/8)

HÅRDA PARAMETRAR 50%

3.7 Barn i förskola (1/8)

3.8 Personaltäthet i förskola (1/8)

3.9 Utbildade lärare i förskola (1/8)

3.10 Utbildade lärare i grundskola (1/8)

3.11 Lärartäthet i grundskola (1/8)

3.12 Elever godkända i alla ämnen åk 9 (1/8)

3.13 Betygsresultat i åk 9 (1/8)

3.14 Elever som fullföljer gymnasieutbildningen inom 3 år (1/8)

KULTUR & NÖJE

Ett rikt kultur-, nöjes- och idrottsliv tillgodoser en bredd av intressen, skapar gemenskap och bidrar med upplevelser för kommuninvånare och besökare. Faktorn täcker in förenings- och friluftsliv, upplevelser, kommersiellt utbud och konsumtion samt besöksnäring.

MJUKA PARAMETRAR 50%

4.1 Kultur index (1/3)

- Biblioteksverksamheten?
- Utställnings- och konstverksamheten?
- Teaterföreställningar och konserter?

4.2 Fritidsmöjligheter index (1/3)

- Tillgången till parker, grönområden och natur?
- Möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex. sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv?
- Tillgång till idrottsevenemang?
- Tillgång till kulturevenemang?
- Nöjesutbudet?

4.3 Kommersiellt utbud index (1/3)

- Utbudet av livsmedelsaffärer inom rimligt avstånd?
- Utbudet av andra affärer och service inom rimligt avstånd?
- Utbudet av kaféer/barer/restauranger inom rimligt avstånd?

HÅRDA PARAMETRAR 50%

4.4 Deltagartillfällen idrott (1/8)

4.5 Deltagartillfällen kultur (1/8)

4.6 Nöjesutbud (1/8)

4.7 Kulturutbud (1/8)

4.8 Försäljning i detaljhandel per capita (1/8)

4.9 Försäljning detaljhandel (1/8)

4.10 REVpar Hotell (1/8)

4.11 Hotellutbud (1/8)

TRANSPORT & KOMMUNIKATIONER

Tillgång till bra kommunikationer, oavsett transportslag, underlättar i vardagen och möjliggör att ägna mer åt sådant som vi bryr oss om. Faktorn täcker transportslagen gång, cykel, kollektivtrafik och bil. Nya möjligheter till distansarbete sätter fokus på tillgång till snabbt bredband när allt fler väljer att jobba hemifrån.

MJUKA PARAMETRAR 50%

5.1 Kommunikationer index (1/2)

- Tillgången till förbindelser för längre resor? (1/4)
- Möjligheterna att få arbete inom rimligt avstånd? (1/4)
- Tillgången till gång- och cykelvägar? (1/4)
- Möjligheterna till att enkelt kunna transportera sig med bil? (1/4)

5.2 Nöjdhet, kollektivtrafik (1/2)

HÅRDA PARAMETRAR 50%

5.3 Befolkningsandel med god tillgång till kollektivtrafik (1/3)

5.4 Bostadsbyggande i nära anslutning till kollektivtrafik (1/3)

5.5 Tillgång till eller möjlighet att ansluta till bredband om minst 1 Gbit/s, andel (1/3)

BOENDE

Boendet är på många sätt utgångspunkten i livet. Med tillgång till attraktiva bostäder till överkomliga boendekostnader skapas möjligheter för att trivas, oavsett upplåtelseform.

MJUKA PARAMETRAR 50%

6.1 Boende index (1/1)

- Möjligheterna till att hitta bra boende? (1/3)
- Utbudet av olika typer av boendeformer (hyresrätt ,bostadsrätt, småhus etc.) (1/3)
- Hur trivsam bebyggelsen är? (1/3)

HÅRDA PARAMETRAR 50%

6.2 Värdeförändring småhus kr (1/9)

6.3 Värdeförändring bostadsrätt kr/kvm (1/9)

6.4 Medelhyra hyresrätt kr/kvm (1/9)

6.5 Antal sålda bostadsrätter (1/9)

6.6 Antal sålda bostadsrätter /inv (1/9)

6.7 Antal sålda äganderätter (1/9)

6.8 Antal sålda äganderätter /inv (1/9)

6.9 Färdigställda bostäder (1/9)

6.10 Färdigställda bostäder/inv (1/9)

DEMOGRAFI

Täta och växande kommuner har goda förutsättningar för att skapa attraktionskraft. Med en hög andel befolkning i arbetsför ålder ges underlag genom löner och skatt för såväl kommersiell konsumtion som offentlig service.

HÅRDA PARAMETRAR 100%

7.1 Inrikes flyttningsöverskott (1/3)

7.2 Befolkningstäthet (1/3)

7.3 Andel befolkning i arbetsför ålder (1/3)

SOCIOEKONOMI

Socioekonomisk status är nära kopplat till välfärd, livskvalitet, hälsa och lycka. En välmående befolkning är genom detta ett tydligt tecken på attraktivitet.

HÅRDA PARAMETRAR 100%

8.1 Förvärsinkomst (1/6)

8.2 Ohälsotal (1/6)

8.3 Andel med eftergymnasial utbildning (1/6)

8.4 Trångboddhet (1/6)

8.5 Andel som försörjs av social ersättning
och bidrag (1/6)

8.6 Hushåll med ansträngd boendeekonomi (1/6)

HÅLLBARHET

Att leva i ett sammanhang med låg klimat- och miljöpåverkan och goda möjligheter att själv leva hållbart ses allt mer som en självklarhet. Faktorn utgår från Aktuell Hållbarhets kommunmätning innehållandes 48 parametrar med data från deras egna kommunenkät och statistik från bland annat SCB, Naturvårdsverket, Djurens rätt och Vattenmyndigheterna. Kommunmätningen ger ett heltäckande perspektiv på hållbarhet, från klimat till levnadsmiljö. Högt värde tolkas i modellen som attraktivt.

9.1 AKTUELL HÅLLBARHETS KOMMUNMÄTNING 2021 (100 %)

- Strategi för Agenda 2030
- Kunskapsutveckling för kommunanställda inom Agenda 2030
- Hållbarhetskrav på placeringar
- Granskning av leverantörer
- Koldioxidbudget
- Sammanställt åtgärder
- Genomfört åtgärder
- Innovationsprojekt och samverkan
- Utsläppsminskning vid stadsplanering
- Systematiskt arbete för klimatanpassning
- Koldioxidutsläpp från samhällsbetalda transporter
- Tomgångskörning
- Nöjd medborgarindex - Miljöarbete
- Nöjd kundindex - Miljö- och hälsoskydd
- Nöjd medborgarindex - gång och cykelvägar
- Förnybar energi inom kommunala verksamheter
- Energieffektivisering
- Minimera klimatpåverkan från kommunens matserveringar
- Miljökrav på demonterbarhet
- Livscykelanalys
- Förlängning av livslängden på kommunens inventarier
- Samarbete med näringslivet kring cirkulär ekonomi
- Stöttning av industriell symbios
- Ekosystemtjänster
- Efterföljande av MKN för PFOS och PFAS
- Åtgärder kopplat till PFAS och PFOS
- Långsiktig plan kopplat till PFOS och PFAS
- Tillsyn på den kommunala räddningstjänsten kopplat till PFAS
- Vattentäkter
- Översyn av gamla beslutande vattenskyddsområden
- Miljö kvalitetsnormer för vatten i ÖP
- Plan för dagvatten
- Kemikalieplan
- Spridning av mikroplaster
- Slamhantering
- Årets Håll Sverige rent-kommun
- Svenskt Vattens hållbarhetsindex
- Växthusgasutsläpp per invånare
- Koldioxidutsläpp per invånare
- Förändringstakt utsläpp av växthusgaser
- Förändringstaktutsläpp av koldioxid
- Kommunens fordonsflotta
- Ekologiska livsmedel
- Djurskyddsbeslut inom maten
- Kommunalt avfall
- Matavfall
- Materialåtervinning
- Skyddad natur

SAMHÄLLE & TRYGGHET

Ett levande civilsamhälle med stort medborgerligt engagemang bidrar till samhörighet och anknytning till samhället i stort. Trygghet är en grundläggande del i att skapa ett öppet och trivsamt samhälle.

MJUKA PARAMETRAR 50%

10.1 Trygghet index (1/1)

- Hur trygg och säkert du kan vistas utomhus på kvällar och helger? (1/3)
- Hur trygg och söker du kan känna dig mot hot, rån och misshandel? (1/3)
- Hur trygg och säker du kan känna dig mot inbrott i hemmet? (1/3)

HÅRDA PARAMETRAR 50%

10.2 Valdeltagande 2018 (1/3)

- 10.3 Anmälda brott mot person per capita (1/3)
- 10.4 Kommunalskatt (1/3)

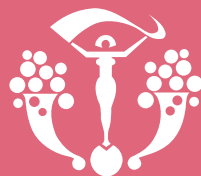

ETT UNDERLAG FÖR DISKUSSION

Med hjälp av rapporten kan vi visa på möjligheter och hinder för tillväxt, både för regionen och för den enskilda staden.

Rapporten är en utgångspunkt för en mer kvalificerad diskussion om vad en specifik stad, såväl som regionen, kan erbjuda respektive behöver arbeta med.

Genom att sätta Västsverige i relation till Skåne och Mälardalen kan vi visa styrkor och risker, rapporten kan ge ett underlag för kunskap och förändring, för såväl politiker, tjänstepersoner som näringsliv.

VÄSTSVENSKA
HANDELSKAMMAREN

TILLSAMMANS GÖR VI VÄSTSVERIGE STARKARE